

آملودیپین (Amlodipine)

دسته دارویی: مسدود کننده کانال کلسیم دی هیدروپیریدینی ، آنتی هایپرتانسیو، ضد آنژین صدری
برند داروسازی امین: Norvein®
شکل دارویی: قرص ۵ میلی گرمی

نحوه عملکرد دارو

آملودیپین مهار کننده ورود یون کلسیم به درون سلول‌های عضله قلب و عضله صاف دیواره شریان‌ها است. مهار شدن جریان کلسیم از غشاء سلول‌ها ، سرعت هدایت ایمپالس (موج) در سلول‌های پیشرو قلبی را آهسته و نیروی انقباضی قلب را کاهش داده و در ضمن موجب گشاد شدن شریان‌های کورونر (در نواحی نرمال و نواحی دچار ایسکمی) و رگ‌های محیطی می‌شود. این اثرات منجر به کاهش کار قلب و کاهش مصرف اکسیژن توسط عضله قلب و افزایش رسیدن اکسیژن به سلول‌های قلبی می‌شود که اثرات مطلوب در بیمار مبتلا به آنژین صدری stable هستند. در بیماران مبتلا به آنژین وازواسپاتیک (آنژین واریانت یا پرینزمیتال) نیز رسیدن اکسیژن به سلول‌های قلبی را افزایش می‌دهد. چون آملودیپین مقاومت شریان‌های محیطی (پس بار قلب) را که قلب درصدد خنثی کردن آن است کاهش می‌دهد و در ضمن تعداد ضربانات قلب ثابت می‌ماند نهایتاً موجب کاهش بار قلب و کاهش مصرف انرژی و نیاز به اکسیژن قلب می‌شود.

مشخصات فارماکوکینتیکی دارو

این دارو پس از مصرف خوراکی بخوبی جذب شده و حداکثر غلظت خود را ۶ تا ۱۲ ساعت پس از خوردن دارو ایجاد می‌کند. تقریباً ۹۷/۵٪ آملودیپین در خون به آلبومین متصل می‌شود. مصرف آملودیپین با غذا جذب آنرا تحت تأثیر قرار نمی‌دهد. نیمه عمر حذف دارو بین ۳۵ تا ۵۰ ساعت است که سازگار با مصرف یک بار در روز (once daily dosing) می‌باشد. نیمه عمر حذف دارو در افراد مسن کمی طولانی‌تر می‌شود.

آملودیپین در بدن بخوبی متابولیزه شده و ۶۰٪ بصورت متابولیت و ۱۰٪ بصورت دست نخورده از ادرار دفع می‌شود. نیمه عمر آملودیپین در بیماران مبتلا به آسیب کبدی طولانی می‌شود.

موارد مصرف دارو

۱- آملودیپین بعنوان داروی خط اول برای درمان زیادی فشارخون اولیه (essential hypertension) می‌تواند به تنهایی یا همراه سایر داروهای آنتی هایپرتانسیو مثل مدرهای تیازیدی، آلفا - بلاکرها، یا داروهای مهار کننده سیستم رنین- آنژیوتانسین مصرف شود.

۲- آملودیپین در درمان آنژین صدری پایدار مزمن و نیز آنژین صدری مربوط به اسپاسم شریان کورونر (آنژین واریانت یا پرینزمثال) مصرف می‌شود. این دارو می‌تواند به تنهایی (بصورت منوتراپی) یا با سایر داروهای ضد آنژین، در بیمارانی که به نیترات‌ها یا دوز کافی بتا-بلاکرها خوب پاسخ ندهند مصرف شود.

مقدار و روش مصرف دارو

دوز شروع آملودیپین برای درمان فشار خون بالا و آنژین صدری ۵ میلی‌گرم در روز است که می‌تواند بسته به پاسخ بیمار به دارو به تدریج تا حداکثر ۱۰ میلی‌گرم در روز افزایش یابد. در صورت مصرف توأم با سایر داروها، لزومی برای تغییر دادن دوز آملودیپین وجود ندارد. در افراد مسن یا بیمارانی که مبتلا به آسیب کبدی باشند درمان با دارو با دوز ۲/۵ تا ۵ میلی‌گرم شروع شده و در عرض ۷ تا ۱۴ روز به تدریج برحسب ارزیابی بالینی بیمار تنظیم می‌شود.

موارد منع مصرف دارو

مصرف آملودیپین در بیماران حساس به آن و سایر مسدود کننده‌های کانال کلسیم دی‌هیدروپیریدینی ممنوع است. آملودیپین در بیماران مبتلا به آسیب عملکرد کبد، بلاک قلبی (درجه ۲ و ۳) و در دوران شیردهی منع مصرف دارد. در دوران حاملگی و بیماران مبتلا به نارسایی قلب باید با احتیاط مصرف شود. احتمالاً ایجاد ادم ریوی در بیماران مبتلا به نارسایی قلبی وجود دارد.

عوارض جانبی آملودیپین

عوارض جانبی مهم دارو شامل سرگیجه، احساس سبک‌سری، احساس ضعف و خستگی، خواب‌آلودگی، ادم محیطی، آرتیمی، بثورات پوستی، برافروختگی پوست، تهوع و اختلالات شکمی هستند. از عوارض جانبی نادر دارو می‌توان به هایپرگلیسمی، پارستزی، هیپوتانسیون، هایپرپلازی لثه و آلوشیا اشاره نمود.

تداخل اثر

۱. آملودیپین می‌تواند با داروهای تیاژیدی ، آلفا-بلاکرها ، بتا-بلاکرها ، داروهای مهارکننده سیستم رنین-آنژیوتانسین، نیترات‌ها، NSAIDs، آنتی‌بیوتیک‌ها ، آتورواستاتین، داروهای ضد دیابت خوراکی، دیگوکسین، وارفارین و آنتاسیدها بدون ایجاد تداخل مصرف شود.
۲. هنگام مصرف توام آملودیپین با سیلدنافیل، هر دارو بطور مستقل اثر خود را در پائین آوردگی فشار خون ایجاد می‌کند.
۳. داروهای مهار کننده سیستم سیتوکرم P450 بویژه مهار کننده‌های ایزوآنزیم CYP3A4 مثل کتوکونازول، ایتراکونازول و ریتوناویر می‌توانند باعث افزایش غلظت خونی آملودیپین شوند. لذا مصرف توام آملودیپین با این داروها باید با احتیاط صورت گیرد.
۴. داروهای افزایش دهنده فعالیت سیستم CYP3A4 مثل ریفامپین و هایپریکوم پرفوراتوم (علف جای) می‌توانند باعث پائین آمدن غلظت خونی آملودیپین شوند.

مصرف دارو در دوران حاملگی و شیردهی

بی خطر بودن آملودیپین در خانم‌های حامله یا دوران شیردهی ثابت نشده است. مصرف دارو در خانم‌های حامله فقط در مواردی توصیه می‌شود که داروی علی‌البدل سالمتر وجود نداشته و یا خطر بیماری برای مادر و جنین بیشتر از خطر مصرف دارو باشد. آملودیپین در pregnancy category FDA در گروه C قرار دارد.

نکات آموزشی درباره این دارو

- ۱- در صورتیکه بیمار مشکل معده داشته باشد دارو همراه غذا مصرف شود.
- ۲- وجود ضربان قلب نامنظم، کوتاهی تنفس، تورم در دست‌ها و پاها، سرگیجه زیاد و یبوست باید گزارش شوند.
- ۳- در ضمن تنظیم دوز دارو، فشار خون، ریتم قلب و برون ده قلب باید زیر نظر باشد و در بیمارانی که تحت درمان با نیترات‌ها نیز باشند، فشار خون باید با احتیاط بیشتر زیر نظر باشد.

مصرف بیش از حد دارو و درمان آن

دوز بیش از حد آملودیپین می‌تواند ایجاد هیپوتانسیون طولانی و تاکیکاردی رفلکسی کند. استفاده از کربن فعال شده بطور قابل توجهی باعث کاهش جذب آملودیپین از دستگاه گوارش می‌شود. گاهی شستشوی معده با ارزش است. در صورت وجود هیپوتانسیون شدید، مصرف یک داروی تنگ کننده

رگ‌ها می‌تواند سودمند باشد به شرطی که برای مصرف آن منعی نداشته باشد. گلوکونات کلسیم داخل وریدی می‌تواند در معکوس کردن اثرات داروهای مسدود کننده کانال‌های کلسیم سودمند باشد. با توجه به اینکه قسمت قابل توجه آملودیپین موجود در بدن به پروتئین‌های پلاسما متصل می‌شود این دارو نمی‌تواند با دیالیز از بدن خارج شود.

شرایط نگهداری دارو

این فراورده باید در جای خشک، دور از نور و در دمای بین ۱۵ تا ۳۰ درجه سانتی‌گراد و در بسته بندی اصلی نگهداری شود.

نوع بسته بندی دارو

جعبه حاوی بلیسترهای ۱۰ عددی